

Sbírka zákonů

republiky Československé

Částka 69.

Vydána dne 27. prosince 1950.

Cena Kčs 3.50.

O B S A H:

(166.—172.) **166.** Zákon o některých opatřeních v oboru vojenského soudnictví. — **167.** Zákon o komunálních podnicích. — **168.** Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku. — **169.** Zákon o zrušení některých poplatkových předpisů. — **170.** Zákon o zdravotnických povoláních. — **171.** Nařízení o zboření staveb. — **172.** Nařízení, kterým se provádí zákon o hospodaření s některými místnostmi.

166.**Zákon****ze dne 20. prosince 1950**

o některých opatřeních v oboru vojenského soudnictví.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

V oboru vojenského soudnictví se k provedení organizačních změn za dobu ve smyslu § 141 odst. 2 ústavy stanoví doba od 1. ledna 1951 do 31. prosince 1952.

§ 2.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr národní obrany.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

167.**Zákon****ze dne 20. prosince 1950**

o komunálních podnicích.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Oddíl I.

Komunální podniky a jejich poslání.

§ 1.

Komunální podniky jsou formou státního podnikání obdobnou národním podnikům. Jsou zaměřeny na podnikání významu místního (regionálního) a jsou provozovány pod vrchním vedením a dozorem státu vykonávaným především národními výbory. Prostřednictvím národních výborů jsou úzce spojeny s lidem, slouží jeho potřebám v souladu s celostátními zájmy a jsou pod jeho kontrolou.

§ 2.

V komunálních podnicích se kolektivy pracujících účastní v soudružské spolupráci výstavby socialismu. Posláním komunálních podniků je, aby přispívaly podle jednotného hospodářského plánu k uspokojování životních potřeb obyvatelstva, k odkrývání a využití místních zdrojů, k vzestupu národního bohatství, ke zvyšování hmotné a kulturní úrovně a k upevnění moci pracujícího lidu. Při tom spolupracují s ostatními složkami socialistického sektoru.

O d d í l II.

Zřizování komunálních podniků a jejich právní poměry.

§ 3.

Z ř í z e n í k o m u n á l n í h o p o d n í k u.

(1) Komunální podniky jsou zřizovány národními výbory podle místních (regionálních) potřeb v souladu s jednotným hospodářským plánem.

(2) Zřízení komunálního podniku přísluší národnímu výboru, pod jehož bezprostředním vrchním vedením a dozorem bude podnik provozován (v dalším: „vedoucí národní výbor“).

(3) Vedoucí národní výbor stanoví komunálnímu podniku sídlo, název a obor podnikání.

§ 4.

O b l a s t n í k o m u n á l n í p o d n í k y a ú č a s t d a l š í c h n á r o d n í c h v ý b o r ů.

(1) Činnost komunálního podniku je zpravidla zaměřena na uspokojování potřeb obyvatelstva v obvodu vedoucího národního výboru (komunální podniky místní [obecní, městské], okresní a krajské).

(2) Jestliže se provoz komunálního podniku zvýšenou měrou dotýká zájmů obyvatelstva širší oblasti, než je obvod působnosti vedoucího národního výboru, může vedoucí národní výbor přibrat k poradní a pomocné účasti národní výbory v této oblasti (oblastní komunální podnik).

(3) K tomu, aby činnost oblastního komunálního podniku podle odstavce 2 přesahovala hranice okresu, je třeba souhlasu krajského národního výboru; k tomu, aby přesahovala hranice kraje, je třeba souhlasu ministerstva vnitra.

(4) Také u komunálního podniku okresního nebo krajského, jehož provoz se dotýká zvýšenou měrou zájmů obyvatelstva některých obcí nebo okresů v obvodu vedoucího národního výboru, mohou být přibrány podřízené národní výbory k poradní a pomocné účasti.

§ 5.

S p o l e č n é k o m u n á l n í p o d n í k y.

Komunální podniky se zřizují zpravidla jako podniky jednoho národního výboru (komunální podniky individuální). Je-li to však hospodářsky účelné, mohou se výjimečně dva nebo více národních výborů sdružit ke zřízení společného komunálního podniku. Takový podnik je pak provozován pod jejich společným vrchním vedením a dozorem. Jeden z nich, určený doho-

dou, po případě dohlédacím národním výborem (úřadem), má postavení vedoucího národního výboru a jedná se souhlasem přidružených národních výborů také jejich jménem.

§ 6.

P r á v n í o s o b n o s t.

Komunální podniky jsou samostatné právnické osoby.

§ 7.

N á r o d n í m a j e t e k v e s p r á v ě k o m u n á l n í h o p o d n í k u.

(1) Vlastníkem majetku komunálního podniku je stát. Komunálnímu podniku je takový majetek svěřen do správy. Ve věcech tohoto majetku komunální podnik vystupuje a jedná vlastním jménem.

(2) V pozemkových knihách, úředních rejstřících nebo seznamech vedených podle československého práva se zapisuje jako vlastník nemovitosti nebo práva, které má komunální podnik ve správě, československý stát s vyznačením tohoto podniku. Zápisy v pozemkových knihách, úředních rejstřících a seznamech o majetku začleněném do komunálního podniku se provedou na návrh podniku podle listin vydaných o začlenění.

(3) Stát svěřuje komunálnímu podniku národní majetek potřebný k tomu, aby mohl plnit své poslání, zejména:

1. začleněním národního majetku, jenž byl podle obecných předpisů svěřen do správy národnímu výboru;
2. začleněním národního majetku přenechaného (přiděleného) k tomu účelu podle předpisů o majetku zkonfiskovaném, znárodněném nebo získaném pro účely pozemkových reforem;
3. začleněním jiného národního majetku, zejména majetku, který se zároveň vyjímá z jiného komunálního podniku nebo z národního podniku podle předpisů o tom platných.

(4) Prostředky k financování investic a provozu svěřuje stát komunálnímu podniku prostřednictvím Fondu znárodněného hospodářství, po případě Fondu bytového hospodářství, podle předpisů o tom platných.

§ 8.

Z a č l e n ě n í n á r o d n í h o m a j e t k u s v ě ř e n ě h o d o s p r á v y v e d o u c í h o n á r o d n í h o v ý b o r u.

(1) Národní majetek svěřený do správy vedoucího národního výboru se začleňuje do komunálního podniku usnesením tohoto národního výboru.

(2) Začleňuje-li vedoucí národní výbor do komunálního podniku majetek svěřený mu do správy, převede naň také závazky patřící k tomuto majetku. Tyto závazky přecházejí na podnik dnem převzetí tohoto majetku. Přechodem závazků se jich dosavadní dlužník zprošťuje. Přivolení věřitele není potřebí.

(3) Potvrzení o přechodu závazků na komunální podnik podle odstavce 2 vydává vedoucí národní výbor.

§ 9.

Z a č l e n ě n í z n á r o d n ě n ě h o m a j e t k u.

(1) O rozsahu znárodnění majetku přenechaného k začlenění do komunálního podniku rozhodne podle předpisů o znárodnění a se zřetelem na potřeby provozu komunálního podniku ministr vnitra v dohodě s věcně příslušným ministrem nebo krajský národní výbor podle jejich zmocnění.

(2) Při určení náhrady za znárodněný majetek začleněný do komunálního podniku, kterou má poskytnout Fond znárodněného hospodářství, je rozhodný stav tohoto majetku v den jeho převzetí komunálním podnikem a stav závazků k němu v tento den náležejících. O tom, zda se náhrada za tento majetek poskytne, o její výši a o způsobu placení rozhodne podle předpisů o znárodnění ministr financí v dohodě s ministrem vnitra a s věcně příslušným ministrem.

(3) Předpisy o znárodnění stanoví, v které závazky vstupuje komunální podnik, do něhož byl začleněn znárodněný majetek, za kterých podmínek se může komunální podnik domáhat zrušení závazku nebo jeho přiměřené úpravy, jak se upravují závazky předluženého znárodněného podniku, jehož majetek byl začleněn do komunálního podniku, jakož i za kterých podmínek může komunální podnik odporovat právním jednáním dřívějšího vlastníka znárodněného podniku.

§ 10.

N á z e v.

(1) Součástí názvu komunálního podniku je označení „komunální podnik“. Tohoto označení směji užívat jen podniky organisované podle tohoto zákona. V názvu buď vhodným způsobem naznačeno, zda jde o podnik místního, okresního (ústředního, jednotného) nebo krajského národního výboru, po případě o podnik oblastní nebo společný. Podle možnosti buď v názvu naznačen i obor podnikání.

(2) Dosavadní firma podniku, jehož majetek byl z větší části začleněn do komunálního pod-

niku, nebo část firmy takového podniku může být pojata do názvu komunálního podniku bez svolení jinak nutného podle platných předpisů. Provozuje-li dosavadní majitel jiný podnik, musí jeho firmu nebo název přiměřeně upravit, aby se zřetelně lišily od názvu komunálního podniku.

§ 11.

Č i n n o s t k o m u n á l n í h o p o d n i k u a p o d n i k o v ý p l á n.

(1) Činnost komunálního podniku je určována jeho schváleným podnikovým plánem.

(2) Podnikový plán komunálního podniku je svým obsahem součástí jednotného hospodářského plánu. Podnikový plán podléhá schválení. Orgán, kterému přísluší schvalovat podnikový plán, určí a podrobnosti stanoví směrnicemi ministerstvo vnitra v dohodě se státním úřadem plánovacím a ministerstvem financí.

(3) Komunální podnik nepotřebuje oprávnění, která by podle předpisů živnostenského nebo jiného práva byla jinak nutná k provozování jeho činnosti podle schváleného podnikového plánu. Komunální podniky však jsou podrobeny ustanovením o schvalování provozoven, jakož i jiným předpisům o ochraně života a zdraví pracujících, o obecné bezpečnosti a předpisům o výchově pracujícího dorostu.

§ 12.

Z á p i s d o p o d n i k o v ě h o r e j s t ř í k u.

(1) Komunální podnik se zapisuje do podnikového rejstříku. V ohlášce k zápisu do rejstříku se podnik odvolá na rozhodnutí, jímž byl zřízen, a sdělí soudu:

- a) název a sídlo,
- b) vedoucí národní výbor, a jde-li o komunální podnik společný, též přidružené národní výbory,
- c) den vzniku komunálního podniku,
- d) kdo podnik zastupuje a za něj podpisuje.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně také pro ohlašování změn těchto skutečností k zápisu do podnikového rejstříku.

§ 13.

U s p o k o j e n í p o h l e d á v e k.

(1) Z majetku, který má komunální podnik ve správě, nelze žádat ani dosíci uspokojení pohledávek za státem.

(2) Pro závazky komunálního podniku se lze uspokojit toliko z majetku jemu svěřeného do správy, který není určen k tomu, aby ho podnik trvale užíval (§ 14 odst. 1).

§ 14.

Zcizení a zatížení majetku.

(1) Komunální podnik nesmí zcizit části majetku svěřeného do jeho správy, které jsou určeny k tomu, aby jich trvale užíval. Jednání přičící se tomuto zákazu jsou právně bezúčinná.

(2) K majetkovým částem uvedeným v odstavci 1 nemohou třetí osoby nabýt zástavních nebo jiných věcných práv.

(3) Ze zákazu zcizení a zatížení majetku podle odstavců 1 a 2 mohou orgány vrchního státního vedení a dozoru povolit výjimku. Podrobnosti stanoví Statut (§ 50).

§ 15.

Depurace majetku.

(1) Zástavní práva váznoucí na majetkových částech uvedených v § 14 odst. 1 zanikají bez náhrady dnem počátku účinnosti tohoto zákona a na příště dnem, kdy takový majetek se začlení do komunálního podniku nebo kdy ho komunální podnik jiným způsobem nabude. Knihovní soud je vymaže na návrh komunálního podniku s odvoláním na tento zákon. Závazky, pro které bylo zástavní právo zřízeno, zůstávají nedotčeny.

(2) Za kterých podmínek zanikají jiná věcná práva na majetkových částech uvedených v § 14 odst. 1, upraví vláda nařízením.

(3) Zánik zástavních práv podle odstavce 1 nenastává v případech, kdy komunální podnik nabyt jiného než národního majetku, na kterém vázne zástavní právo za závazek zároveň nepřevzatý, a dále v případech, ve kterých vláda povolí výjimku na návrh ministra vnitra učiněný v dohodě s ministrem financí.

Oddíl III.

Organisace a řízení komunálního podniku.

§ 16.

Všeobecné ustanovení.

(1) Organisace komunálního podniku se musí přizpůsobovat zásadám socialistického hospodářství a musí zajišťovat dokonalou spolupráci a umožňovat úspěšné plnění plánovaných úkolů.

(2) V komunálním podniku odpovídá každý osobně za splnění úkolů jemu připadajících.

(3) Vedení komunálního podniku a jeho částí přísluší vždy jednomu vedoucímu, který má samostatnou rozhodovací pravomoc.

§ 17.

Správce.

(1) V čele komunálního podniku je správce, který vede podnik, zastupuje jej a jedná jeho jménem.

(2) O věcech komunálního podniku rozhoduje správce samostatně, pokud podle zvláštních předpisů nepotřebuje souhlasu nebo schválení nadřízeného orgánu.

(3) Správce je přímo podřízen vedoucímu národnímu výboru a jemu odpovídá za splnění svých povinností. Vedoucí národní výbor může uložit správci, aby k některým opatřením si předem vyžádal jeho souhlas.

(4) V komunálních podnicích, pro něž je zřízeno společné ředitelství (oddíl VI), platí o podřízenosti správce ustanovení § 31.

(5) Správce je jmenován a odvoláván vedoucím národním výborem po vyjádření krajského inspektorátu komunálních podniků (§ 37) a po slyšení krajského orgánu jednotné odborové organisace.

(6) Správcem může být toliko československý občan oddaný lidově demokratickému řádu, občansky a mravně bezúhonný a k plnění této funkce schopný.

(7) Správce nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo činnost, které jsou v rozporu se zájmy komunálního podniku.

(8) Správce slíbí předsedovi vedoucího národního výboru, že bude svědomitě plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu. Slib zároveň potvrdí písemně. Dnem slibu se správce ujímá své funkce a stává se zaměstnancem komunálního podniku, pokud jím nebyl již dříve.

(9) Správce se může své funkce vzdát. Vzdání se stává účinným, jakmile je vedoucí národní výbor vezme na vědomost.

(10) Odvoláním z funkce nebo vzdáním se funkce, jež bylo vzato na vědomí, zaniká správcův pracovní poměr, pokud vedoucí národní výbor jej neponechal v platnosti. Nedošlo-li k zániku pracovního poměru za okolností, pro které by jinak bylo možno pracovní poměr zrušit předčasně, přísluší správci plat po dobu odpovídající výpovědní lhůtě stanovené obecnými předpisy.

(11) Na jmenování a odvolání správce se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při přijímání a zařazování zaměstnanců na pracovní místa a při propouštění zaměstnanců; k jeho jmenování a odvolání také není potřebí úředního souhlasu jinak nutného při sjednávání a rozvázání pracovního poměru.

§ 18.

Zastupování správce.

(1) Vedoucí národní výbor ustanoví z řad zaměstnanců komunálního podniku na návrh správcův jednoho nebo více zástupců, kteří v době nepřítomnosti nebo zaneprázdnění správce jej zastupují v plném rozsahu jeho pravomoci ve stanoveném pořadí. Na ustanovení správce zástupce a jeho odvolání se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při zařazování zaměstnanců na pracovní místa a při propouštění zaměstnanců.

(2) Správce může v rámci své pravomoci zmocnit ještě další osoby, aby v omezeném a výslovně stanoveném rozsahu jednaly jeho jménem. Takové zmocnění udělí zejména zaměstnancům vedoucím jednotlivé organizační složky komunálního podniku (závody, odbory, provozny atd.).

§ 19.

Podnikový hospodář.

Statut (§ 50) stanoví, v kterých případech se v komunálním podniku ustanoví podnikový hospodář, jaké má úkoly a jaké je jeho právní postavení.

§ 20.

Podpisování za podnik.

(1) Komunální podnik ohlásí k zápisu do podnikového rejstříku svého správce a jeho zástupce. Tyto osoby se podepíší před soudem nebo podají svůj podpis v ověřené formě.

(2) Za podnik se podepisuje tak, že k vtištěnému nebo kýmkoliv napsanému názvu podniku připojí správce (zástupce) svůj podpis.

§ 21.

Odpovědnost za škodu.

Správce a osoby, které zastupují komunální podnik nebo obstarávají jeho věci, odpovídají za škodu, kterou podniku způsobili. O nárocích na náhradu škody rozhodují soudy.

§ 22.

Účast občanstva.

Komunální podnik může být organisován tak, že se určité úkoly pomocné, poradní a kontrolní svěřují občanstvu. Podrobnosti upraví ministerstvo vnitra směrnicemi.

Oddíl IV.

Zaměstnanci.

§ 23.

Pracovní a mzdové poměry.

(1) Pracovní a mzdové poměry zaměstnanců komunálních podniků se řídí předpisy platnými pro zaměstnance, na které se vztahuje zákon o státní mzdové politice.

(2) Pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví jinak, přijímá zaměstnanec a na pracovní místa je zařazuje správce komunálního podniku po projednání se závodním zastupitelstvem. K jejich propuštění je třeba souhlasu tohoto orgánu.

Podnikový fond pracujících.

§ 24.

(1) Podnikování hmotného zájmu zaměstnanců na výsledcích plnění podnikového plánu slouží podnikový fond pracujících. Do něho plyne podíl na zisku docíleném podle plánu a podíl na lepším hospodářském výsledku, než byl plánován. Při výpočtu podílu na lepším hospodářském výsledku se přihlíží k celkové výši docíleného výsledku před jeho případným zdaněním.

(2) Komunální podnik odvádí podnikovému fondu pracujících jeho podíl do 14 dnů po schválení účetní závěrky. Ministr vnitra může komunálnímu podniku uložit, aby odváděl na tento podíl zálohy.

§ 25.

(1) Krajský národní výbor stanoví podle směrnic, jež vydá ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem financí, který majetek a závazky patří v komunálním podniku k podnikovému fondu pracujících.

(2) Prostředků podnikového fondu pracujících používá správce po projednání se závodním zastupitelstvem.

(3) O správě a provozu sociálních, zdravotních, kulturních a tělovýchovných zařízení podnikových fondů pracujících, jakož i o používání prostředků těchto fondů vydá ministerstvo vnitra v dohodě s ústředním orgánem jednotné odborové organizace směrnice v rámci předpisů podle § 50.

(4) Majetek a závazky patřící k podnikovému fondu pracujících a jeho hospodaření se v komunálním podniku vykazují odděleně.

Oddíl V.

Finanční hospodaření.

§ 26.

Komunální podnik poskytuje své výrobky a koná práce a služby za úplatu podle obecných cenových předpisů, pokud podle zvláštních předpisů není stanoveno jinak. Pro typické úplaty může vydat sazebník.

§ 27.

(1) Komunální podnik je povinen hospodařit podle rozpočtu, který je základem finančního plánu tvořícího součást jeho podnikového plánu.

(2) Účetní závěrka komunálního podniku podléhá schválení. Orgán, kterému přísluší schvalovat účetní závěrku, určí a podrobnosti stanoví směrnicemi ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem financí, státním úřadem plánovacím a nejvyšším účetním kontrolním úřadem.

§ 28.

O finančním hospodaření komunálních podniků platí zvláštní předpisy.

Oddíl VI.

Ředitelství komunálních podniků.

§ 29.

Má-li národní výbor více komunálních podniků velkého rozsahu, může pro ně zřídit se souhlasem ministerstva vnitra společné ředitelství.

§ 30.

(1) V čele ředitelství stojí ředitel komunálních podniků. Platí o něm přiměřeně ustanovení o správci komunálního podniku s výjimkou ustanovení § 20 odst. 1.

(2) Zaměstnanci ředitelství se posuzují jako zaměstnanci komunálních podniků.

§ 31.

Správce komunálních podniků, pro něž je zřízeno společné ředitelství, jsou podřízeni řediteli. Vrchnímu státnímu vedení a doзору podléhají prostřednictvím ředitele.

§ 32.

(1) Činnost ředitelství je zaměřena na splnění plánů podřízených komunálních podniků. Řídí se plánem. Částí plánu je rozpočet, podle něhož je ředitelství povinno hospodařit. Plán a účetní závěrka ředitelství projednává vedoucí národní výbor a schvaluje je dohlédací národní výbor (úřad).

(2) Rozpočetní náklady ředitelství nekryté jeho rozpočetními výnosy uhradí příslušné komunální podniky podle rozvrhu provedeného vedoucím národním výborem.

(3) Je-li to účelné v zájmu úkolů uložených ředitelství, může mu stát svěřit do správy též majetek.

(4) Pro ředitelství platí přiměřeně ustanovení o komunálních podnicích obsažená v § 7 odst. 1 až 3, §§ 8 a 9, § 11 odst. 3, §§ 13 až 16, §§ 18, 21 a 23, §§ 34 až 36, § 37 odst. 1, § 42, § 43 odst. 2 a 3, §§ 44 až 46, § 47 odst. 1 a 3, § 48 odst. 1, 2 a 4 a §§ 49, 52, 53 a 56. Rovněž platí pro ředitelství přiměřeně ustanovení jiných předpisů vztahujících se na komunální podniky, pokud vláda nestanoví nařízením odchylku.

(5) Ministr financí stanoví v dohodě s ministrem vnitra nařízením, která ustanovení zákona č. 104/1950 Sb., o financování národních a komunálních podniků, platí přiměřeně pro ředitelství komunálních podniků, a případné odchylky od ustanovení téhož zákona.

§ 33.

Ředitelství komunálních podniků, jež zřídí ústřední národní výbor hlavního města Prahy, může ministr vnitra pověřit některými úkoly odborného vrchního vedení (§ 37).

Oddíl VII.

Vrchní vedení a dozor státu.

§ 34.

Úvodní ustanovení.

(1) Komunální podniky jsou podřízeny vrchnímu vedení a doзору státu.

(2) Proti opatřením orgánů vrchního vedení a doзору státu nemůže se komunální podnik odvolat.

§ 35.

Bezprostřední vrchní vedení a dozor.

Bezprostřední vrchní vedení komunálních podniků a dozor státu nad nimi vykonává vedoucí národní výbor, a to zejména tím, že je zřizuje, určuje zaměření jejich činnosti, mění jejich učlenění nebo je zrušuje; začleňuje do nich národní majetek a přenáší na ně závazky, po případě majetek a závazky z nich vyjímá; jmenuje a odvolává správce a uděluje mu pokyny, po případě si vyhrazuje předchozí souhlas; projednává podnikový plán a účetní závěrku; všestranně dbá o to, aby komunální podniky řádně hospodařily a plnily své poslání.

§ 36.

Instanční dohled.

(1) Vrchní vedení komunálních podniků a dozor státu nad nimi ve vyšší stolici (instanční dohled) vykonávají národní výbory nadřízené vedoucímu národnímu výboru (bezprostředně dohlédací, po případě vyšší dohlédací národní výbor) a v nejvyšší stolici ministerstvo vnitra. Organům instančního dohledu také náleží dbát o to, aby vedoucí národní výbory plnily úkoly jim uložené.

(2) Dohlédací národní výbor může vedoucímu národnímu výboru udělovat pokyny a vyhradit si, že některá opatření vyžadují jeho souhlasu. Může opatření vedoucího národního výboru změnit nebo zrušit nebo může s jeho vědomím zakročit opatřením vlastním. Oprávnění, jež přísluší bezprostřednímu dohlédacímu národnímu výboru, přísluší také vyššímu dohlédacímu národnímu výboru a ministerstvu vnitra.

(3) Místní příslušnost dohlédacího národního výboru není dotčena tím, že u oblastního komunálního podniku jsou přibrány k poradní a pomocné účasti také národní výbory mimo obvod jeho působnosti.

(4) Krajské národní výbory dbají o to, aby síť komunálních podniků v kraji a jejich činnost byly v souladu s jednotným hospodářským plánem. Ministerstvo vnitra usměrňuje tyto úkoly s hlediska celostátního.

(5) Opatření vedoucího národního výboru, k jehož provedení bude třeba změnit obsah nebo rozsah úkolů svěřených komunálnímu podniku prováděcím plánem jednotného hospodářského plánu, vyžadují vždy souhlasu dohlédacího národního výboru (úřadu). Dříve než udělí tento souhlas, dohlédací národní výbor projedná věc s příslušným plánovacím místem.

(6) Usnesení vedoucího národního výboru, jímž se do komunálního podniku začleňuje majetek nebo přenáší naň závazek nebo jímž se takový majetek nebo závazek z komunálního podniku vyjímá, vyžaduje souhlasu toho dohlédacího národního výboru (úřadu), který schvaluje plán komunálního podniku.

(7) Před každým opatřením dohlédacího národního výboru (úřadu) je třeba slyšet vedoucí národní výbor, pokud není nebezpečí v prodlení.

Odborné vrchní vedení.

Inspektoráty komunálních podniků.

§ 37.

(1) K úkolům vrchního vedení a dozoru státu nad komunálními podniky náleží také sjednocování a usměrňování jejich podnikové činnosti,

péče o jejich účelnou organizaci a odborné vedení provozu a péče o jejich hmotné zásobování (odborné vrchní vedení).

(2) Pro vykonávání odborného vrchního vedení komunálních podniků se zřizují krajské inspektoráty komunálních podniků jako orgány krajských národních výborů a dále ústřední inspektorát komunálních podniků jako orgán ministerstva vnitra a oblastní inspektorát komunálních podniků jako orgán pověřenectva vnitra. Směrnice a pokyny inspektorátů ve věcech odborného vrchního vedení komunálních podniků jsou závazné pro podřízené národní výbory a pro správce komunálních podniků.

(3) Pro obvod ústředního národního výboru hlavního města Prahy se inspektorát komunálních podniků nezřizuje.

§ 38.

(1) V čele inspektorátu stojí inspektor komunálních podniků. Ústředního (oblastního) inspektora jmenuje a odvolává ministr vnitra; krajského inspektora jmenuje a odvolává krajský národní výbor.

(2) O inspektoru komunálních podniků platí přiměřeně ustanovení o správci komunálních podniků s výjimkou ustanovení § 20 odst. 1.

§ 39.

(1) Činnost inspektorátu se řídí plánem. Částí plánu je rozpočet, podle něhož je inspektorát povinen hospodařit. Plán a účetní závěrku krajského inspektorátu projednává krajský národní výbor a schvaluje je ministerstvo vnitra; ministerstvo vnitra také schvaluje plán a účetní závěrku ústředního (oblastního) inspektorátu.

(2) Je-li to potřebné v zájmu úkolů uložených inspektorátu, může mu stát svěřit do správy též majetek.

(3) Pro inspektoráty platí přiměřeně ustanovení o komunálních podnicích obsažená v § 7 odst. 1 až 3, §§ 8 a 9, § 11 odst. 3, §§ 13 až 16, §§ 18, 21, 23, 28, 34 a 42, § 43 odst. 2 a 3 a §§ 44, 45, 52, 53 a 56. Rovněž platí pro inspektoráty přiměřeně ustanovení jiných předpisů vztahujících se na komunální podniky, pokud vláda nestanoví nařízením odchylku. Kde se v takových ustanoveních mluví o vedoucímu národním výboru, použije se jich vzhledem ke krajskému inspektorátu přiměřeně o příslušném krajském národním výboru a vzhledem k ústřednímu (oblastnímu) inspektorátu o ministerstvu (pověřenectvu) vnitra.

§ 40.

Které úkoly náležejí k vrchnímu odbornému vedení komunálních podniků, stanoví Statut (§ 50); podrobnosti stanoví ministerstvo vnitřní směrnici.

§ 41.

Zaměstnanci inspektorátu se posuzují jako zaměstnanci komunálních podniků.

Oddíl VIII.

Změny v učlenění.

§ 42.

(1) Vedoucí národní výbor může z komunálního podniku vyjmout majetek a učinit o něm opatření ve vlastním oboru působnosti; zejména může takový majetek začlenit do jiného svého komunálního podniku.

(2) Vedoucí národní výbor může z komunálního podniku vyjmout závazek a přenést jej na jiný svůj komunální podnik.

(3) Ministr vnitřní nebo podle jeho zmocnění krajský národní výbor může obdobně podle ustanovení odstavců 1 a 2 provést změny v učlenění komunálních podniků, i když patří různým vedoucím národním výborům, po případě převést komunální podnik z jednoho vedoucího národního výboru na jiný.

§ 43.

(1) Ministr vnitřní může vyjmout komunální podnik z organizace podle tohoto zákona a naložit s ním buď ve vlastním oboru působnosti, nebo v dohodě s příslušným ministrem jej odevzdát k opatření podle předpisů, které tomuto ministru přísluší provádět.

(2) Ministr vnitřní může z komunálního podniku vyjmout majetek nebo závazky a učinit o nich opatření ve vlastním oboru působnosti nebo je v dohodě s příslušným ministrem převést do jeho pravomoci, aby o nich učinil opatření ve vlastním oboru působnosti.

(3) Ministr vnitřní může v dohodě s ministrem financí přenést na komunální podnik závazky patřící k národnímu majetku.

§ 44.

Před každou změnou v učlenění komunálního podniku je třeba slyšet jeho správce.

§ 45.

(1) Přechem závazků podle § 42 odst. 2 a 3 a § 43 odst. 2 a 3 se jich dosavadní dlužník zprošťuje. K takovému přechodu není potřebí přivolení věřitele.

(2) O přechodu závazků na komunální podnik vydává potvrzení vedoucí národní výbor.

Oddíl IX.

Zrušení komunálního podniku.

§ 46.

Vedoucí národní výbor může komunální podnik zrušit. Při tom také stanoví, jak má být naloženo s majetkem zrušeného podniku. Toto usnesení vyžaduje souhlasu toho dohlédacího národního výboru (úřadu), který schvaluje plán komunálního podniku.

§ 47.

(1) Po zrušení komunálního podniku jmenuje vedoucí národní výbor likvidátora. Jmenovaného likvidátora může též odvolat.

(2) Zrušení komunálního podniku i jmenování a odvolání likvidátora ohlásí vedoucí národní výbor k zápisu do podnikového rejstříku.

(3) Likvidátor nebude jmenován, dojde-li při zrušení komunálního podniku k přenesení všech jeho závazků na jiný subjekt.

§ 48.

(1) Likvidátor smí zpeněžit majetek zrušeného komunálního podniku jen, pokud o něm nebylo jinak stanoveno podle § 46.

(2) Likvidační přebytek zrušeného komunálního podniku odvede likvidátor Fondu národného hospodářství.

(3) Po skončení likvidace navrhne likvidátor výmaz komunálního podniku z podnikového rejstříku.

(4) Knihy a spisy zrušeného komunálního podniku odevzdá likvidátor vedoucímu národnímu výboru.

§ 49.

(1) Likvidátor je podroben dozoru obdobně podle ustanovení o správci komunálního podniku.

(2) O osobní odpovědnosti likvidátorově a o vymáhání náhrady škody jím způsobené platí přiměřeně ustanovení § 21.

Oddíl X.

Statut komunálních podniků.

§ 50.

Vláda vyhlásí nařízením Statut komunálních podniků. Statut určí komunálním podnikům směrnice zejména o oblastních a společných ko-

munálních podniků, řízení, organizaci a právním postavení orgánů, kmenovém jmění, zcizování a zatěžování majetku, podnikovém plánu, práci a pracujících, péči o kádry, technice provozu, finančním hospodaření, podnikových fondech pracujících, o ředitelstvích komunálních podniků a o vrchním vedení a dozoru státu. Vycházejíce z ducha tohoto Statutu, komunální podniky postupují podle zásad do něho pojatých tak, aby splnily své poslání.

Oddíl XI.

Přechodná a závěrečná ustanovení.

§ 51.

Zápisy v pozemkových knihách.

(1) Zápisy v pozemkových knihách provedené podle dosavadních předpisů pro komunální podniky mohou zůstat nezměněny, dokud zapsaný majetek zůstává ve správě téhož komunálního podniku.

(2) Změna dosavadních knihovních zápisů v pozemkových knihách pro československý stát se provede zpravidla až při příležitosti nejbližšího převodu správy tohoto majetku.

(3) Knihovní zápisy podle odstavce 2 provede knihovní soud podle příslušného správního opatření, a to na návrh komunálního podniku nebo jiného orgánu, na nějž bude správa majetku převedena.

§ 52.

Berní osvobození.

(1) Právní jednání, písemnosti a úřední úkony potřebné k provádění tohoto zákona nebo k přípravám takového provádění jsou osvobozeny od daní, poplatků a dávek. To neplatí o obchodní činnosti komunálních podniků a o převodech majetku z komunálního podniku, jimiž tento majetek přestává být majetkem národním.

(2) Od nemovitostního poplatku a od dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí je osvobozen převod nemovitosti, kterého je třeba při dobrovolném zapojení soukromého podniku jako celku do komunálního podniku, jakož i převod nemovitosti družstva na komunální podnik, jestliže družstvo zaniká a veškerý jeho majetek přechází na tento podnik.

§ 53.

Bytový majetek komunálních podniků.

Ustanovení tohoto zákona se vztahuje také na bytový majetek komunálních podniků, po-

kud nemá o něm odchylné ustanovení zákon č. 110/1950 Sb., o organizaci bytového majetku a o Fondu bytového hospodářství.

§ 54.

Reorganizace dosavadních komunálních podniků.

(1) Vedoucí národní výbory přizpůsobí organizaci dosavadních komunálních podniků tomuto zákonu nejpozději do tří měsíců ode dne počátku jeho účinnosti. Dokud nebude tato reorganizace provedena, lze přiměřeně používat dosavadních předpisů, pokud by jiný postup přivodil organizační nebo provozní nesnáze.

(2) Funkce členů představenstev komunálních podniků, zřízených podle dosavadních předpisů, zaniknou dnem, kdy vstoupí v účinnost reorganizace těchto podniků (odstavec 1).

(3) Reservní fondy komunálních podniků zřízené podle dosavadních předpisů se převádějí do kmenového jmění těchto podniků dnem 31. prosince 1950.

§ 55.

Zřízení podnikových fondů pracujících.

Podle směrnic, po případě pokynů, jež vydá ministr vnitra v dohodě s ústředním orgánem jednotné odborové organizace, stanoví krajský národní výbor v dohodě s krajským orgánem jednotné odborové organizace den, kterým se v jednotlivých komunálních podnicích zřizují podnikové fondy pracujících, jakož i plánovací období, za něž se podnikovým fondům pracujících poskytnou příděly. Od prvního dne tohoto období se na příslušné komunální podniky nevztahují ustanovení §§ 24 a 32 dekretu presidenta republiky č. 104/1945 Sb., o závodních a podnikových radách, ve znění zákona č. 188/1948 Sb. Nároky jednotného fondu pracujících na podíl na čistém zisku za dobu předcházející tomuto dni zůstávají nedotčeny.

§ 56.

Zachování nároků zaměstnanců.

Nároky zaměstnanců, získané podle § 23 zákona č. 199/1948 Sb., o komunálních podnicích, nebo podle ustanovení § 28 odst. 4 a § 29 zákona č. 66/1950 Sb., o pracovních a platových poměrech státních zaměstnanců, a podle předpisů je provádějících, zůstávají nedotčeny. Podrobnosti a odchytky stanoví ministerstvo práce a sociální péče v dohodě s ministerstvy vnitra a financí.

§ 57.

**Hospodaření inspektorátů
v roce 1951.**

Ministr financí učiní v dohodě s ministrem vnitra pro obor státního rozpočtu na rok 1951 opatření, kterých bude vyžadovat provedení § 39 odst. 1.

§ 58.

Sanační ustanovení.

Opatření učiněná ve shodě s ustanoveními tohoto zákona přede dnem počátku jeho účinnosti a účinnosti předpisů podle něho vydaných se ode dne opatření pokládají za učiněná podle zákona.

§ 59.

Zrušovací ustanovení.

Zrušují se s výhradou ustanovení § 54 odst. 1:

1. zákon č. 199/1948 Sb.,
2. vládní nařízení č. 10/1949 Sb., kterým se provádí zákon o komunálních podnicích a vydává jejich statut (statut komunálních podniků),
3. nařízení ministra vnitra č. 24/1950 Sb., kterým se zřizuje poradní sbor pro komunální podniky.

§ 60.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1951; provedou jej ministři vnitra a financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.

Kabeš v. r.

168.**Zákon****ze dne 20. prosince 1950,****kterým se mění a doplňuje zákon o dávce
z majetkového přírůstku a o dávce
z majetku.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

čl. I.

Zákon č. 134/1946 Sb., o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku, se mění a doplňuje takto:

1. § 54 zní:

„Cenné papíry, pro něž nebyla vyhlášena zvláštní cena (§ 53), podíly u společností s ručením omezeným a závodní podíly u hospodářských a výdělkových společenstev (družstev) se ocení jmenovitou hodnotou.“

2. § 68 odst. 7 se zrušuje.

3. K § 81 odst. 1 se připojuje další věta tohoto znění:

„Promlčecí lhůty podle § 277 odst. 1 a 7 a podle § 281 se stanoví na 10 let.“

čl. II.

Bezúročný odklad placení dávek poskytnutý podle § 68 odst. 7 zák. č. 134/1946 Sb. pozbývá platnosti šedesátým dnem po vyhlášení tohoto zákona.

čl. III.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr financí.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

169.**Zákon****ze dne 20. prosince 1950****o zrušení některých poplatkových předpisů.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Zrušují se všechna ustanovení poplatkového zákona ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, na Slovensku poplatkových pravidel ve znění předpisů je měnících a doplňujících a všechny jiné předpisy, pokud se jimi upravují:

1. poplatky z úplatných převodů movitostí,
2. stupnicové (na Slovensku procentní) poplatky z právních listin,

3. poplatky ze směnek,

4. poplatky z loterií, slosování, dání věcí do výhry a ze sázek totalisátorských a bookmakerských,

5. poplatky z obchodních smluv společenských, vyjímajíc poplatky z převodů nemovitostí, dále poplatky za účast cizozemských podniků na tuzemském obchodování (na Slovensku admisní poplatek), poplatky z nabytí akcií dosavadními akcionáři při zvýšení akciového kapitálu společností akciových nebo komanditních na akcie z vlastního kapitálu rezervního a z obdobného zvýšení podílů dosavadních společníků na společnostech s ručením omezeným a na těžírstvích,

6. poplatky ze smluv společenstevních i s poplatky z vyplacených podílů na zisku a z vrácených podílů, vyjímajíc poplatky z převodů nemovitostí,

7. pevné kolkové poplatky z podání, doplňovací procentní poplatky z některých podání v živnostenských věcech,

8. pevné kolkové poplatky z vysvědčení, nákladních listů, poštovních průvodků, dobytčích pasů, rybářských listků a jiných listin a písemností,

9. poplatek z posledního pořízení,

10. poplatky za ustanovení sensálem pro určitý obvod a za zápis do seznamu advokátů,

11. daň z obchodu cennými papíry,

12. dávka z telefonních poplatků.

§ 2.

Ustanovení § 1 č. 7 a 8 se nevztahují na předpisy o pevných kolkových poplatcích:

1. soudních,
2. v řízení před správním soudem,
3. za úřední opisy a za úřední nebo notářské ověření opisů,
4. za ověření pravosti podpisů stran na listinách,
5. za překlady přísežných tlumočnicků a za směnečné protesty,
6. za druhý a další výpis z matriky,
7. za výtahy a potvrzení z veřejných knih a rejstříků, jakož i z rejstříků trestů.

§ 3.

Poplatky upravené předpisy, které se tímto zákonem zrušují, se nevyberou, i když nárok státu na ně vznikl před počátkem účinnosti tohoto zákona, pokud bylo zastaveno jejich vyměrování nebo pokud by platební povinnost stihala také národní podnik, komunální podnik nebo lidové družstvo; zaplacené poplatky se však nevracejí.

§ 4.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1951; provede jej ministr financí.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

170.

Zákon

ze dne 21. prosince 1950 o zdravotnických povoláních.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Výkon zdravotnických povolání musí směřovat k tomu, aby zdravotní péče byla prováděna podle současného stavu vědy, plánovitě a hospodárně, aby tak bylo účelně zajištěno právo lidu na ochranu zdraví a plné uplatnění zdravotnických pracovníků při výstavbě socialismu.

§ 2.

(¹) K dosažení cíle uvedeného v § 1 organizuje, řídí a kontroluje výkon zdravotnických povolání stát. Při tom zejména

- a) určuje působišť zdravotnických pracovníků,
- b) ukládá jim pracovní závazky v oboru zdravotní péče,
- c) ukládá jim zvláštní úkoly, vyžaduje-li toho důležitý obecný zdravotní zájem,
- d) pečuje o jejich odborné školení, při čemž může výkon jejich povolání vázat na výsledky tohoto školení.

(²) Při výkonu působnosti podle odstavce 1 stát dbá zejména o to, aby byla zajištěna zdravotní péče v rámci národního pojištění, zvláště pak zdravotní péče o pracující na závodech.

§ 3.

Každý, kdo vykonává zdravotnické povolání, je povinen svědomitě poskytovat účelnou a hodnotnou zdravotní péči a dbát o zvyšování zdravotní úrovně lidu. Při tom je zejména povinen

- a) sledovat soustavně nové poznatky ve svém oboru,
- b) vykonávat své povolání v určeném působišti,
- c) převzít a řádně plnit pracovní závazky uložené mu v oboru zdravotní péče,
- d) převzít a řádně plnit zvláštní úkoly uložené mu v důležitém obecném zdravotním zájmu,
- e) účastnit se na vyzvání příslušného orgánu státní správy školení ve svém oboru,
- f) poskytovat v mezích své odborné způsobilosti neprodleně první pomoc každému, jestliže by bez této pomoci byl ohrožen jeho život nebo zdraví, a zajistit mu podle potřeby další odbornou péči,
- g) oznamovat příslušným orgánům vážné zdravotní závady, o nichž se dověděl při výkonu svého povolání,
- h) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděl při výkonu svého povolání; povinnost oznamovat tyto skutečnosti, uložená zdravotnickému pracovníku příslušnými předpisy, není tímto ustanovením dotčena.

§ 4.

(1) Vláda upraví nařízením výkon jednotlivých zdravotnických povolání, zejména způsobilost a ostatní podmínky pro výkon těchto povolání; stejným způsobem upraví též podmínky a rozsah náhrady výloh vzniklých zdravotnickým pracovníkům z plnění povinností podle § 3.

(2) Vládní nařízení vydaná podle odstavce 1 mohou svěřit bližší úpravu obecným právním předpisům ministerstva zdravotnictví, a pokud půjde o zdravotnické pracovníky branné moci, Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru vězeňské stráže, obecným právním předpisům ministerstev národní obrany, národní bezpečnosti, po případě spravedlnosti, vydaným v dohodě s ministerstvem zdravotnictví.

§ 5.

Zájmové korporace zdravotnických pracovníků s povinným členstvím se zrušují. Ministerstvo zdravotnictví provede v dohodě se zúčastněnými ministerstvy likvidaci těchto korporací a rozhodne o použití likvidačního přebytku a o převodu zaměstnanců.

§ 6.

Na výkon zdravotnických povolání se nevztahují předpisy živnostenského řádu (živnostenského zákona).

§ 7.

Zrušují se všechna ustanovení, která upravují věci, na něž se vztahuje tento zákon.

§ 8.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1951; provedou jej ministři zdravotnictví, národní obrany, národní bezpečnosti a spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Kopřiva v. r.

Dr. Rais v. r.

Plojhar v. r.

171.

Nařízení ministra stavebního průmyslu ze dne 22. prosince 1950 o zboření staveb.

Ministr stavebního průmyslu nařizuje podle § 11 odst. 4 zákona č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí:

§ 1.

(1) Ke zboření stavby (budovy, ohradní nebo opěrné zdi, pomníku zvláštního významu) nebo její části, pokud k němu nedal příkaz stavební úřad, je třeba povolení, které uděluje stavební úřad na žádost vlastníka stavby.

(2) V žádosti je třeba přesně označit stavbu nebo její část, která se má zbořit, a uvést účel, ke kterému je stavba určena, jakož i jména a pokud možno adresy vlastníků sousedních nemovitostí; zároveň žadatel odůvodní potřebu odstranění stavby a uvede podnik, který provede zboření nebo bude na ně dozírat. Podle možnosti je k žádosti připojit vyjádření místního národního výboru, pokud není stavebním úřadem, jakož i ostatních účastníků řízení.

(3) Stavební úřad může, pokud toho bude zapotřebí (zejména jde-li o stavbu památkově nebo jinak významnou), žadateli uložit, aby předložil

- a) polohopisný výkres v měřítku popisné mapy,
- b) stavební výkres nebo aspoň náčrt stavby podle skutečného stavu v jednom nebo více vyhotoveních,
- c) fotografii stavby podle současného stavu, z které by byla zřejmá též souvislost stavby s nejbližším okolím, a
- d) potvrzení místního národního výboru, že je postaráno o potřebné náhradní umístění.

(4) Stavební úřad přezkoumá (po případě po provedení jednání na místě) zejména, zda potřebou pracovních sil nebude ohroženo plnění úkolů jednotného hospodářského plánu, zda zboření stavby není v rozporu s územním a zastavovacím plánem, po případě s upravovacím plánem z dřívější doby (§ 19 zákona č. 280/1949 Sb.), a zda je odůvodněno s hlediska hospodárnosti, jakož i zda všichni účastníci řízení (též veřejný orgán památkové péče při pochybnosti, jde-li o památku) podali vyjádření a zda jejich námítky jsou odůvodněny. Zboření stavby s hlediska upravovacího plánu z dřívější doby přezkoumá stavební úřad v dohodě s vojenskou správou.

§ 2.

(1) Zboření stavby nebo její části stavební úřad

1. nařídí,

- a) hrozí-li stavba nebo její část zřícením anebo ohrožuje-li bezpečnost nebo zdraví osob požáry nebo zdravotními závadami, anebo
- b) je-li k dalšímu zachování a užívání stavby nebo její části (s výjimkou stavby památkově nebo jinak významné) třeba stavebních prací v takovém rozsahu, že by prací, stavebnin a stavebního nákladu bylo účelněji využito novostavbou;

2. může nařídít, provádí-li se nebo byla-li provedena stavba

- a) podstatně odchylně od potvrzeného stavebního projektu a zastavovacího plánu nebo od podrobného územního plánu anebo od podmínek stanovených krajským národním výborem,
- b) u které nejsou splněny předpoklady o souhlasu stavebního úřadu s provedením stavby,
- c) nezařazená do jednotného hospodářského plánu nebo bez potvrzeného stavebního projektu.

(2) Vydání příkazu ke zboření předpokládá, že nedostatky u stavby se nedají odstranit jinak než zbořením stavby; přitom se

stavební úřad řídí požadavky účelnosti, hospodárnosti a ochrany památek a po případě nařídí provedení příslušných zkoušek, kterými se prokáže potřeba zbourání.

§ 3.

(1) Před vydáním příkazu ke zboření stavby provede stavební úřad jednání na místě, k němuž přizve vlastníka stavby, která se má zbořit, vlastníky sousedních nemovitostí a ostatní účastníky.

(2) Je-li zboření stavby nezbytným předpokladem pro splnění investičního úkolu jednotného hospodářského plánu, spojí se řízení o zboření stavby s řízením o opatření stavebního pozemku a o přezkoumání stavebního projektu.

§ 4.

(1) Podle výsledku jednání může stavební úřad na místě vydat příkaz ke zboření stavby, které dá provést místní národní výbor oprávněným stavebním podnikem nebo pod jeho dozorem.

(2) Rozhodnutí je třeba pojmout do zápisu o jednání na místě; není-li přítomen vlastník stavby určené ke zboření, nutno jej o rozhodnutí neprodleně zpravit do vlastních rukou.

(3) Stavební podnik určený místním národním výborem je povinen provést zboření stavby; má-li námítky proti provedení zboření, vyřídí je místní národní výbor nejrychlejším způsobem, a to podle potřeby v dohodě s orgánem bezprostředně nadřízeným stavebnímu podniku.

§ 5.

(1) V rozhodnutí, kterým se povoluje zboření nebo dává příkaz ke zboření, se uvede zejména:

- a) lhůta, do které je třeba stavbu zbořit,
- b) podmínky, které je třeba splnit při bourání,
- c) opatření, jak se naloží s hmotami a předměty získanými ze zboření stavby,
- d) opatření, kterých je třeba k zabezpečení a k provedení nezbytných úprav u sousedních staveb a dotčených veřejných zařízení,
- e) opatření, kterými se zajistí a upraví pozemek po provedeném zboření s hlediska bezpečnosti, zdravotní nezávadnosti, komunikačních potřeb a vzhledu.

(2) Podle potřeby opatří místní národní výbor na náklad vlastníka stavby určené ke zboření stavební výkres nebo aspoň náčrt stavby a fotografii stavby podle současného stavu, z které by byla zřejma též souvislost stavby s nejbližším okolím.

§ 6.

(1) Nalezne-li se při bourání stavební, archeologická nebo jiná kulturní památka, je podnik pověřený zbořením stavby povinen nález neprodleně oznámit stavebnímu úřadu, který v dohodě s veřejným orgánem památkové péče rozhodne o dalších opatřeních. V bourání na místě nálezů nelze zatím pokračovat s výjimkou nutných bezpečnostních opatření; nedojde-li k uvedenému podniku rozhodnutí do 8 dnů po dni hlášení, lze v bourání pokračovat.

(2) Vzniknou-li na sousedních stavbách při bourání závady, které ohrožují jejich bezpečnost, je podnik pověřený zbořením povinen ihned učinit potřebná bezpečnostní opatření a oznámit to neprodleně stavebnímu úřadu. V bourání lze pokračovat jen se souhlasem stavebního úřadu.

§ 7.

(1) Účastníkem řízení je též veřejný orgán památkové péče, jde-li o zboření stavby, která má historickou, uměleckou nebo jinou kulturní hodnotu anebo která by mohla podstatně změnit uliční ráz nebo charakter vzhledu obce.

(2) Účastníkem řízení nejsou nájemníci stavby určené ke zboření.

§ 8.

Náklady spojené se zbořením stavby, nařízenými zkouškami a s nezbytnými úpravami pozemku po provedeném zboření nese její vlastník. Je-li třeba zabezpečovacího opatření na sousední stavbě pro její vadný stav, hradí náklady tohoto opatření vlastník sousední stavby; náklady na zabezpečovací opatření vyvolané vadným způsobem bourání hradí stavební podnik, který bourání provádí.

§ 9.

Ministerstvo stavebního průmyslu nebo orgán jím zmocněný může na přechodnou dobu povolit výjimky jednak z požadavku náležitostí, potřebných pro povolení nebo vydání příkazu ke zboření, jednak i v řízení, a to zejména, jde-li o neužívané a stavebně zchátralé stavby nebo o případy živelních a jiných pohrom.

§ 10.

U národního majetku se rozumějí vlastníkem stavby nebo sousedních nemovitostí orgány, které jsou pověřeny jejich správou.

§ 11.

Toto nařízení se nevztahuje na zboření staveb

- a) potřebné při provádění asanace krajiny podle asanačního projektu nebo asanace obcí podle zastavovacího plánu.
- b) na dráze, pokud pro tyto stavby, po přispadě pro jejich bourání platí zvláštní předpisy vydané podle zákona č. 97/1950 Sb., o drahách.

§ 12.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1951.

Zápotocký v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

172.

**Vládní nařízení
ze dne 12. prosince 1950,
kterým se provádí zákon o hospodaření
s některými místnostmi.**

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 6 zákona č. 111/1950 Sb., o hospodaření s některými místnostmi (dále jen „zákon“):

Část I.

Všeobecná ustanovení.

§ 1.

(1) S místnostmi, po případě s celými budovami (dále jen „místnosti“), na něž se nařízení vztahuje, se plánovitě hospodáří podle potřeb veřejné správy a hospodářského života, zejména pokud vyplývají z úkolů jednotného hospodářského plánu, tak, aby bylo dosaženo účelného umístění a soustředění úřadů, orgánů, ústavů a podniků.

(2) Při tomto hospodaření je nutno dbát též toho, aby

- a) místností bylo vhodné použito podle účelu, pro něž jsou určeny,
- b) místnosti byly hospodárně využity,
- c) byty, kterých se užívá k jiným účelům než obytným, byly vráceny svému účelu, jakmile jich nebude třeba pro plánovité hospodaření s místnostmi, a
- d) nevznikaly neúměrné výdaje ani jiné nepřiměřené hospodářské újmy.

§ 2.

- (1) Místnostmi se rozumějí místnosti,
- a) které jsou určeny k jiným účelům než obytným nebo zemědělským nebo
  - b) kterých se užívá k těmto jiným účelům.

(2) U bytů, kterých se v den počátku účinnosti zákona užívá k jiným účelům než obytným, může místní národní výbor podle zákona č. 133/1948 Sb., o hospodaření s byty, odepřít svolení k takovému užívání nebo prohlásit smlouvu o takovém užívání bytů za zrušenou, jen není-li jich třeba k hospodaření s místnostmi.

§ 3.

Z účinnosti zákona se vyjímají místnosti ve správě kanceláře presidenta republiky v Praze a v Lánech, místnosti branné moci, Sboru národní bezpečnosti a Sboru vězeňské stráže, objekty důležité pro obranu státu, které určí vojenská správa, po případě v mezích své působnosti též příslušné velitelství Sboru národní bezpečnosti, a místnosti cizích zastupitelských úřadů.

Část II.

Plánovitě hospodaření s místnostmi.

§ 4.

(1) Místní národní výbor hospodaří plánovitě s místnostmi na podkladě potřeby místnosti a počtu místností, kterých lze použít pro hospodaření s nimi. Při tom se řídí hledisky uvedenými v § 1, jakož i pokyny nadřízených orgánů, a to zejména, pokud jde o místnosti, které jsou používány úřady, orgány, ústavy a podniky, jejichž úkoly jsou ústředně plánovány.

(2) Plánovitě hospodaření s místnostmi musí být pružně přizpůsobováno potřebám veřejné správy a hospodářského života, aby účelně spolupůsobilo při vytváření předpokladů potřebných pro splnění jednotného hospodářského plánu.

§ 5.

Potřebu místností zjišťuje místní národní výbor

- a) z jednotného hospodářského plánu,
- b) z vlastního podnětu,
- c) z pokynů nadřízených orgánů a
- d) po případě z cizích podnětů, zejména z odůvodněných požadavků uchazečů.

§ 6.

(1) Ke krytí potřeby místností použije místní národní výbor jednak místností volných, jednak místností užívaných, u nichž z důvodů plánovitě hospodaření bude třeba provést změnu v dosavadním užívání.

(2) K potřebě náhradních místností lze přihlídnout jen v rozsahu nezbytně nutném.

§ 7.

(1) Nemá-li místní národní výbor přehled o místnostech použitelných ke krytí potřeby, uloží povinnost hlásit místnosti, a to jen v takovém rozsahu, jak toho je třeba k získání přehledu o počtu, velikosti a druhu místností, a stanoví lhůtu, v níž se mají místnosti hlásit. Tuto povinnost vyhlásí způsobem v místě obvyklým.

(2) Místnosti volné jsou povinni hlásit držitelé budov, místnosti užívané jejich uživateli.

§ 8.

Směny místností jsou dovoleny toliko se svolením místního národního výboru.

§ 9.

(1) Nebude-li místností třeba k plánovitému hospodaření, postará se místní národní výbor

- a) o jejich výměnu za jiné místnosti, určené původně k bydlení a užívané k jiným účelům nebo
- b) o jejich přeměnu na byty, mohou-li být upraveny k bydlení.

(2) Bude-li třeba stavebních změn nebo úprav, bude jejich provedení stanoveno jako podmínka v prohlášení místnosti za obytnou. Potřebné stavební změny a úpravy provede místní národní výbor v rámci platných plánovacích předpisů z veřejných prostředků, nebo se souhlasem příštích nájemníků na jejich náklad, nebo v odůvodněných případech na náklad vlastníka budovy.

Část III.

Společná ustanovení.

§ 10.

(1) Na území hlavního města Prahy hospodaří s místnostmi ústřední národní výbor po slyšení obvodních národních výborů; ústřední národní výbor může některými úkony pověřit obvodní národní výbory.

(2) Při opatřeních podle tohoto nařízení jsou ústřední národní výbor hlavního města Prahy a obvodní národní výbory povinny přihlížet k přáním kanceláře prezidenta republiky, jde-li o místnosti, jež jsou v užším obvodu pražského hradu. Tento užší obvod je shodný s užším obvodem stanoveným podle zákona č. 138/1948 Sb.

§ 11.

Podrobnosti o plánovitém hospodaření s místnostmi budou stanoveny směrnicemi státního úřadu plánovacího, vydanými v dohodě s ministerstvem techniky a ostatními zúčastněnými ústředními úřady.

§ 12.

Zákon o hospodaření s místnostmi nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1951.

§ 13.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1951; provede je ministr-předseda státního úřadu plánovacího v dohodě s ministrem techniky a ostatními zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Dr. Dolanský v. r.